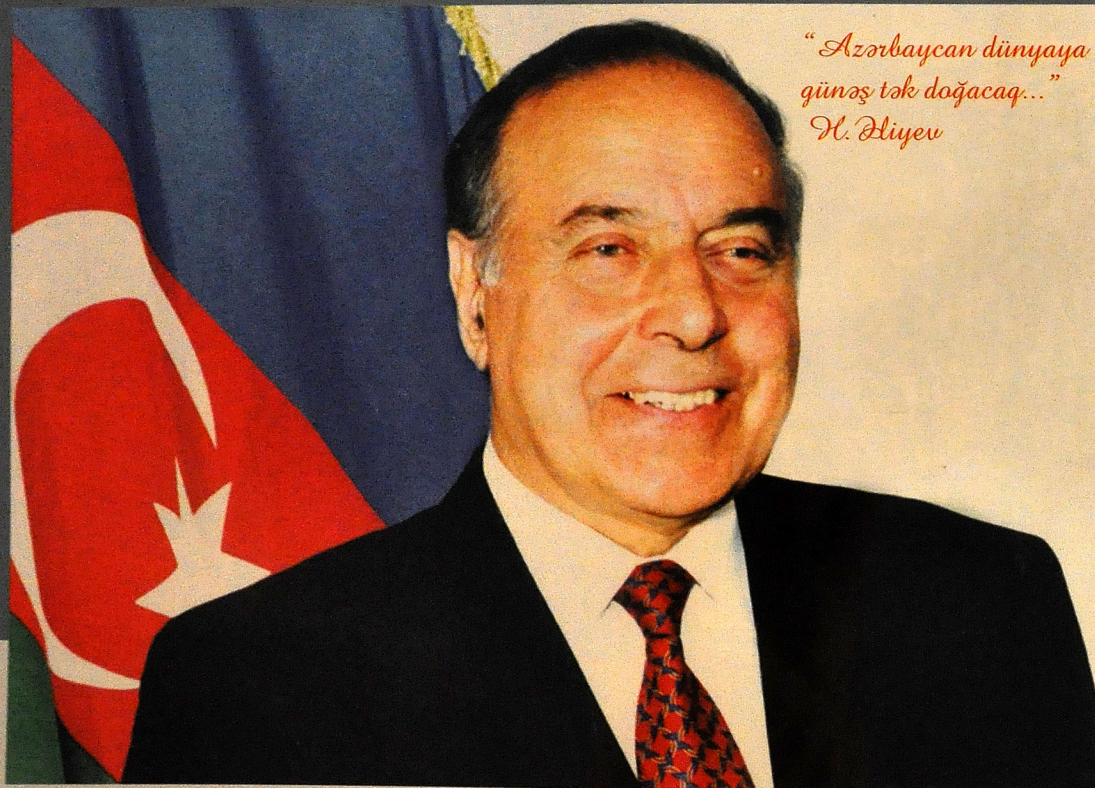

MÜBARİZƏLƏRDƏN KEÇƏN

YOL...

18 OKTYABR - AZƏRBAYCANIN DÖVLƏT MÜSTƏQİLLİYİ GÜNÜDÜR

Təkbidilməz həqiqətdir ki, müstəqilliyi qoruyub saxlamaq onu qazanmaqdan qat-qat çətinidir. Bunun üçün bütün sınaqlara hazır olmalı, çətinliklərə mətanətlə sinə gərməlisən. Xoşbəxtlikdən xalqımız bu şərəfli imtahanı alınıcaq, üzəg, ləyaqətlə çıxdı...

*"Azərbaycan dünyaya
günəş tək doğacaq..."*

H. Əliyev

Azərbaycan dünyanın elə ölkələrindəndir ki, bir əsrdə iki dəfə müstəqillik əldə etmək, özünün suveren dövlətini yaratmaq imkanı qazanıb. Amma təəssüflə qeyd etməliyik ki, birinci imkan xarici müdaxilələr, daxili çəkişmələr və beynəlxalq təminatın olmaması səbəblərindən itirilib. Belə ki, 1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti cəmi 23 ay yaşayıb. Əlbəttə, daim azad olmaq, hüriyyətə qovuşmaq arzusu ilə yaşa-

yan xalqımız tarixin bu ədalətsizliyi ilə barışa bilməzdi. Odu ki, qüdrətli sərkərdəs Babəkini dediyi kimi, "bir gün azad yaşamağı uzun illərin köləliyindən üstün tutdu", müstəqilliyin hədiyyə olunmadığını, onun uğrunda savaşa qalxmağın zərurətini yaxşı bilərək uzun müddət mücadilə etdi və daim həsərətini çəkdiyi o xoş günə, nəhayət, 70 il sonra qovuşdu. Sovet imperiyasının dağılması Azərbaycan xalqına öz milli müstəqilliyini bərpa etmək imkanı verdi.

Beləliklə, 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sessiyasında "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyası Aktı" qəbul olundu. Bu mühüm tarixi sənəd xalqımızın uzun illərdən sonra azadlığına ikinci dəfə qovuşduğunu rəsmiləşdirdi.

İndi hadisələrin qısa xronikasını təhlil edərkən qeyri-ixtiyari ötən çağları göz önünə gətirməli oluruq.

1991-ci il... Azadlıq meydanı kükrəyirdi. Xalqımız öz əzəli və əbədi arzusuna qovuşmaq, həmin tarixi anı tezləşdirmək üçün hər şeyə hazır idi. Bu xalq meydanı hərəkətində bərkimmiş, 20 Yanvar qırğınının şahidi olmuşdu. İmperiyanın tankları da artıq azadlığa gedən yolun qarşısını kəsməkdə aciz görünürdü. Özünün istiqlal mübarizəsində neçə-neçə şəhid və qurbanlar vermiş Azərbaycan addım-addım, inadla müstəqilliyə doğru gedirdi...

"1991-ci ilin bir payız günü uzun-uzadı qızğın müzakirələrdən sonra "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyası Aktı" nəhayət, qəbul olundu. Bununla da ölkəmizin tarixində yeni dövrün başlanğıcı qoyuldu. Bir tərəfdən imperiyanın dağılmağa başlaması, digər tərəfdən xalqın artmaqda olan təzyiği respublikanın hakim dairələrini manevr etmək məcburiyyətində qoymuşdu.

Rəhbər dairələrdə belə hesab edirdilər ki, bu sənədin qəbul edilməsi xalqı sakitləşdirəcək, hakimiyyətin ömrünü uzatmağa imkan verəcək. Məhz ona görə də "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyası Aktı" ilkin mərhələdə yalnız quru kağız parçası olaraq qaldı, ölkəmiz yenə də Moskvadan idarə edilir, rejim Kremlin dediyi ilə oturub-dururdu...

Xoşbəxtlikdən indi bunlar arxada qalıb. Hadisələrin sonrakı axarına düşərək qeyd edək ki, elə həmin il – dekabrın 29-da ölkəmizdə ümumxalq səsverməsi keçirildi. Referendum bülletenində bu sözlər yazılmışdı: "Siz Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Azərbaycan Ali Sovetinin qəbul etdiyi Konstitusiyası Aktı"na tərəfdarsınız mı?" Səsvermə hüququ olanların 95%-indən çoxu referendumda iştirak etdi. Azərbaycan xalqı yekdilliklə dövlət müstəqilliyinə tərəfdar çıxdı.

Müstəqilliyini çox mürəkkəb şəraitdə elan etmiş Azərbaycan suveren respublika kimi tezliklə çox ölkələr tərəfindən tanındı. Bu sırada əlbəttə, birinci qardaş Türkiyə cumhuriyyəti gəlir. Türkiyədən (9 noyabr 1991-ci il) sonra Azərbaycanın müstəqilliyini həmçinin Rumıniya (11 dekabr 1991-ci il), Pakistan (13 dekabr 1991-ci il), İsviçrə (23 dekabr 1991-ci il), İran (25 dekabr 1991-ci il), ABŞ (23 yanvar 1992-ci il), Rusiya (10 aprel 1992-ci il) və başqa dövlətlər tanıdılar.

Azərbaycanın BMT-yə üzv qəbul olunması ilə (2 mart 1992-ci il) onun beynəlxalq aləmdə mövqeyi möhkəmləndi, nüfuzu artmağa başladı... Bununla belə, müstəqilliyini qazandıqdan iki il sonra xalqımız yenidən onu itirmək təhlükəsi ilə üzləşdi. Bir tərəfdən Ermənistan silahlı qüvvələrinin təcavüzü nəticəsində geniş miqyas almış Qarabağ müharibəsi, digər tərəfdən dövlət rəhbərliyində

olan sərəşətsiz adamların yeritdikləri yanlış siyasət, daxilə gedən siyasi çəkişmələr, separatçılıq meyilləri müstəqilliyin beşikdəcə boğulması təhlükəsini reallaşdırırdı. Lakin böyük siyasi təcrübəyə malik olan Heydər Əliyevin ölkədə hakimiyyətə qayıdışı ilə bu təhlükə sovuşdu və beləcə, xalqımızın başı üzərini almış qara buludlar dağılmağa başladı. Bu, ilk növbədə onun nəticəsi idi ki, əvvəlki rəhbərlərdən fərqli olaraq, ulu öndər, özünün də dediyi kimi, hakimiyyətə vəzifə üçün deyil, xalqı fəlakətə silsiləsindən, daxili çəkişmələr və hərəc-mərciliklərdən, parçalanmaq qorxusundan, hər gün axıdılan şəhid qanından xilas etmək üçün gəlmişdi...

İndi müstəqilliyimizin siyasi və iqtisadi sütunları getdikcə möhkəmlənir. Xalqın öz dövlətçiliyinin taleyi barədə narahatlığı yoxdur. Suverenliyimizi təmin edən əsas amillər böyük məhəbbət və qayğı ilə əhatə olunur. Dövlətin güclənməsinə, iqtisadiyyatın inkişafına, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına eyni dərəcədə diqqət verilir.

Azərbaycan bu gün həm siyasi, həm də iqtisadi cəhətdən dünyanın qüdrətli dövlətlərindən birinə çevrilib, bölgədə iqtisadi artım tempinə görə ölkəmiz liderlik edir. Regionda heç bir irimiqyaslı layihə Azərbaycanın iştirakı və razılığı olmadan həyata keçirilmir. "Əsrin müqaviləsi" çərçivəsində reallaşan "Bakı-Tbilisi-Ceyhan" əsas ixrac Boru Kəməri neftimizi dünya bazarına çıxarır. Bu kəmərlər həm Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin təmin olunmasında, həm də xalqımızın daha firavan yaşamasında mühüm rol oynayır.

Qürrələ vurğulamalıyıq ki, ulu öndərdən sonra bu siyasət inamla davam etdirən prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı yeni mərhələyə qədəm qoyub. Dövlət başçısının həyata keçirdiyi iqtisadi siyasətin əsas xarakterik xüsusiyyətləri onun sosialyönümlü olması, habelə bütün problemlərin həllində iqtisadi aspektin mövcudluğunun ön plana çəkilməsidir.

"Dövlət proqramlarının, fərman və sərəncamların icrasını ölkədə gedən iqtisadi inkişafın sürətləndirilməsini uğurla təmin edir, tərəqqi prosesində özəl sektorun payını və rolunu davamlı şəkildə artırır. İqtisadiyyatın bütün sahələrində dövlət imkanları hesabına müasir sahibkarlıq subyektlərinin formalaşmasına geniş imkanlar yaradır, onların öz potensiallarından səmərəli istifadə etmələri üçün əlverişli mühit formalaşdırır.

İqtisadiyyatımızda özəl sektorun üstünlük qazanması, neft hasilatının və gəlirlərinin məqsədyönlü idarə olunması ilə yanaşı, qeyri-neft sahələrinin inkişaf etdirilməsinə xüsusi diqqət yetirilməsi prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasətinin ana xəttini təşkil edir. Son illərdə dövlət büdcəsinin formalaşmasında qeyri-neft sektorundan gələn gəlirlərin xüsusi çəkisinin yüksəlməsi xatə artması aparılan siyasətin müsbət nəticələrinin təzahürüdür.

Təsədüfi deyildir ki, dünyada neftin qiymətinin təxminən iki dəfə ucuzlaşmasına baxmayaraq, həmin tendensiya ölkə iqtisadiyyatına və əhalinin rifahına ciddi mənfi təsir göstərə bilməyib. Bu da qeyri-neft sektorunun inkişafı, xüsusilə regionlarda yeni istehsal sahələrinin yaradılması nəticəsində mümkün olub. Əhalinin gündəlik

tələbatının ödənilməsində xüsusi rol oynayan kənd təsərrüfatı məhsullarının respublika daxilində istehsalı ciddi qiymət artımına imkan verməyib.

2015-ci ilin doqquz aylıq yekunu da bunu ayani şəkildə təcəssüm etdirir. Belə ki, hesabat dövrü ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı ümumilikdə 3,7 faiz, sənaye istehsalı 2,1 faiz, qeyri-neft sənayesi 10 faizdən çox artmışdır. Bu, ümumi daxili məhsulun təxminən 70 faizini təşkil edir.

Azərbaycanda qeyri-neft sektoru yüksək tempə inkişaf edir və bu sahədə məhsul istehsalı ildən-ilə artır. Təkcə cari ilin yanvar-iyul aylarında xarici ölkələrə 973,4 milyon dollarlıq qeyri-neft məhsulları ixrac olunub ki, bu da keçən ilin yanvar-iyul aylarının səviyyəsini 11,4 faiz üstələyib.

Bölgələrdə infrastruktur layihələri gerşəkləşdirilir, yollar, kommunikasiyalar salınır, elektrik, qaz, su xətləri çəkilir. Bütün bunlar insanların sosial vəziyyətini yaxşılaşdırmaqla yanaşı, həm də şəhər və kəndlərimizin abadlaşdırılmasına təkan verir, yaşayış məntəqələrinin gözəlliyinə əlavə çalar qatır.

“ Fəxrlə vurğulamalıyıq ki, regional və qlobal səviyyədə mürəkkəb siyasi və iqtisadi proseslərin mənfəi təsirlərinə baxmayaraq, ölkə iqtisadiyyatının inkişaf dinamikası davam edir. Qlobal Rəqabət Qabiliyyəti hesabatında Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabət qabiliyyəti səviyyəsinə görə 140 ölkə arasında 40-cı yerdə qərarlaşaraq, MDB məkanında 7 ildir ki, lider mövqeyini qoruyur, “G-20”yə üzv olan 8 ölkəni qabaqlayır, “Makroiqtisadi vəziyyət” göstəricisi üzrə 10-cu yeri tutur, biznesin təkmilləşdirilməsi, əmtəə bazarının səmərəliliyi, daxili bazarın həcmi, infrastruktur göstəriciləri üzrə əhəmiyyətli irəliləyişlərə nail olur. Əhalinin gəlirlərində artım meyilləri davam edib və ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,8 faiz, hər nəfərə düşən gəlirlər 4,5 faiz artıb. Yanvar-avqust ayları ərzində orta aylıq əmək haqqı 4,4 faiz artaraq 460 manata yüksəlib, 87 min yeni iş yeri yaradılıb ki, onlardan 67 mini daimidir. Ölkə iqtisadiyyatına bütün mənbələrdən 16 milyard dollar sərmayə qoyulub onlardan 9 milyardı daxili, 7 milyardı xarici sərmayədir...”

Bütün bunlar cari ilin doqquz ayı ərzində qazanılan uğurların yalnız bir hissəsinin rəqəmlərlə ifadəsidir. Bu həm də müstəqilliyin ölkəmiz, onun inkişafı üçün yaratmış olduğu perspektivlərin göstəricisidir. Müstəqil vətənimdə özün olaraq fəxrlə addımlamağın, milli mənsubluğundan duyduğun qüruru sözdə və əməldə yaşatmağın nə qədər böyük xoşbəxtlik olduğunu düşünürkən istər-istəməz ulu öndər, müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı Heydər Əliyevin sonsuz inamından cıralanan müdrik fikirlərini xatırlayır və təsdiqini görürük: “Azərbaycan dünyaya günəş tək doğacaq...” ♦

